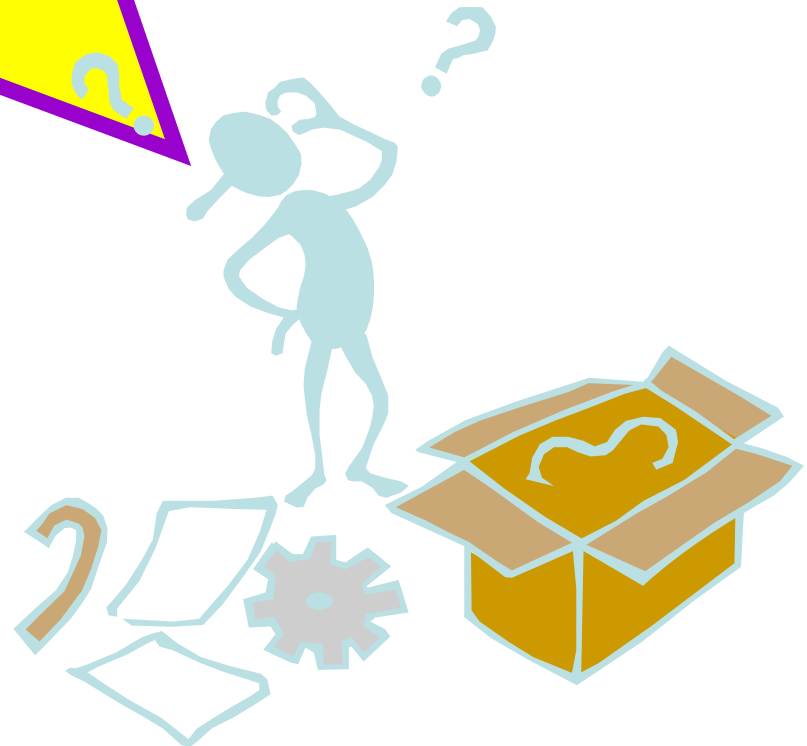

ความเชื่อมโยงของระบบคุณภาพ
และ มาตรฐานต่างๆ

**อะไรคือคุณภาพ?
บอกได้อย่างไรว่ามีคุณภาพ?
ทำให้เกิดคุณภาพได้อย่างไร?
ความท้าทายสำหรับปัจจุบัน
และอนาคต...**

คุณภาพคืออะไร???

- คุณภาพคือการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับผลงาน
- ความต้องการของผู้ป่วยคือ การดูแลรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัย
- ความคาดหวังจะได้ความเอาใจใส่ รวดเร็ว สะดวกสบาย

ความต้องการ (Needs)

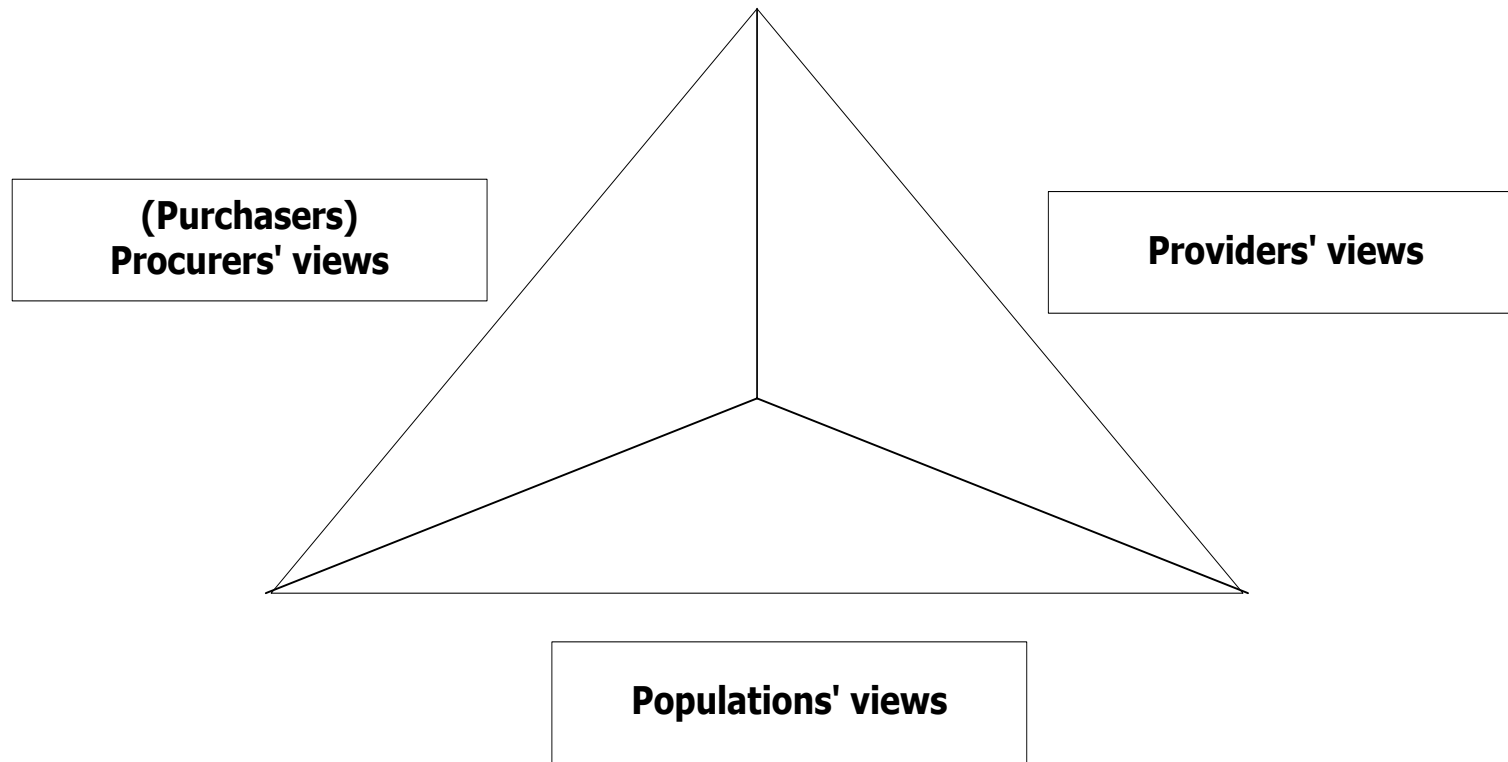
- **explicit need** คือ ความต้องการที่ผู้ป่วยบอกเรา หรือ แสดงออก
- **implicit need** คือ ความต้องการที่ผู้ป่วยไม่ทราบหรือไม่ได้แสดงออก มักเกี่ยวข้องกับจริยธรรมหรือความปลอดภัย

คุณภาพของบริการสุขภาพ

คุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย คือ การตอบสนองความต้องการของผู้ป่วย โดยมองแบบองค์รวม อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานวิชาชีพ ทัศนคติในสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้ป่วย

คุณภาพสถานพยาบาล คือ การให้บริการที่มีคุณค่าตามที่ผู้ป่วย ประชาชน และสังคมต้องการ

กรอบภาพแสดงมุมมองของ"คุณภาพ" ของผู้เกี่ยวข้องหลัก
ในคุณภาพของบริการปฐมภูมิ

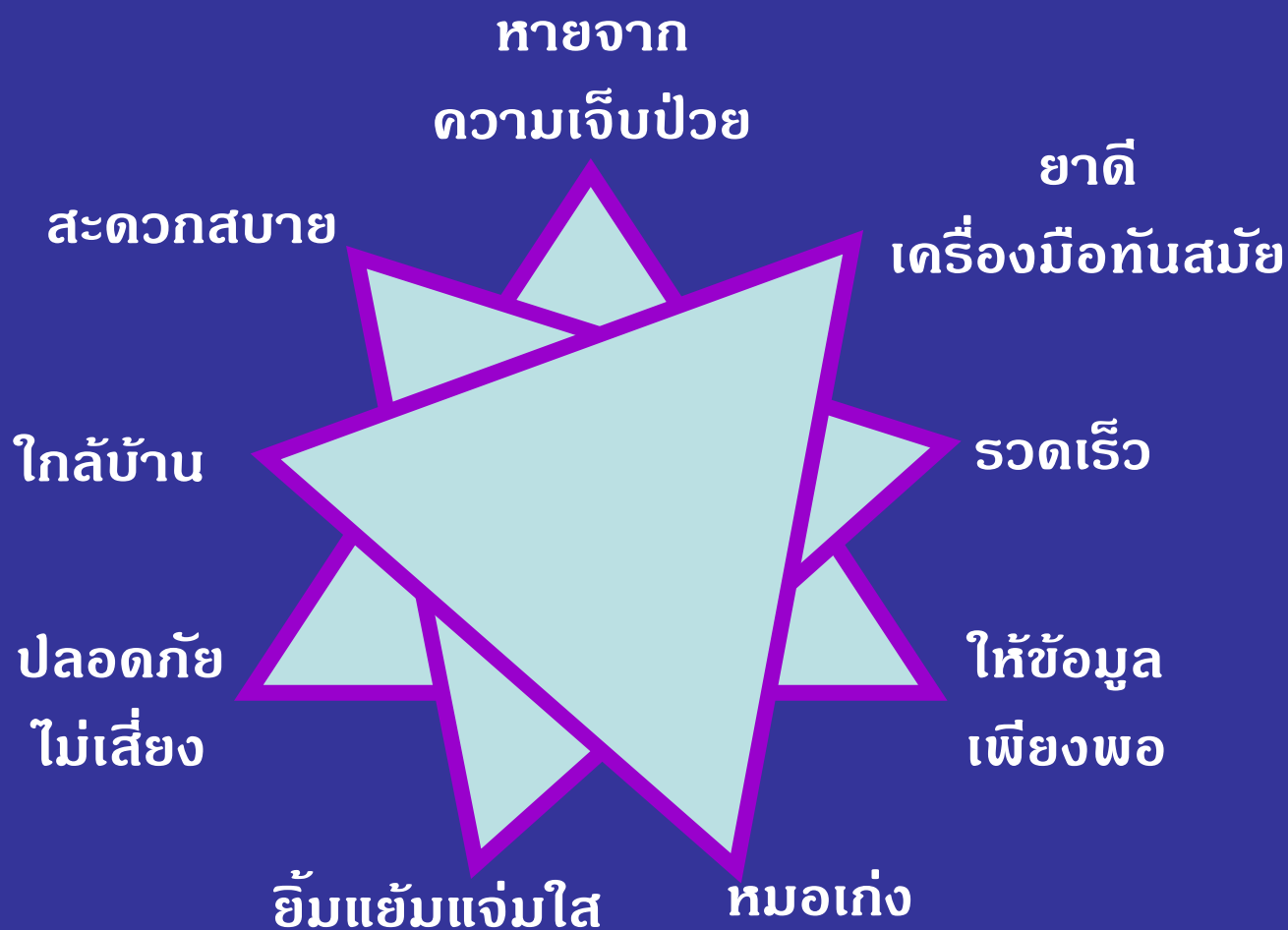

คำถามหลัก

1. กลุ่มไหนมีความคาดหวังอะไรต่อผลลัพธ์งานบริการปฐมภูมิและคุณภาพบริการปฐมภูมิ
2. กลุ่มไหนให้น้ำหนักความสำคัญต่อคุณลักษณะสำคัญของคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย i) การยอมรับได้/ ความรับผิดชอบ ii) ประสิทธิภาพ iii) ความสอดคล้องกับความต้องการ iv) การเข้าถึงบริการ v) ประสิทธิภาพ vi) ความเท่าเทียม

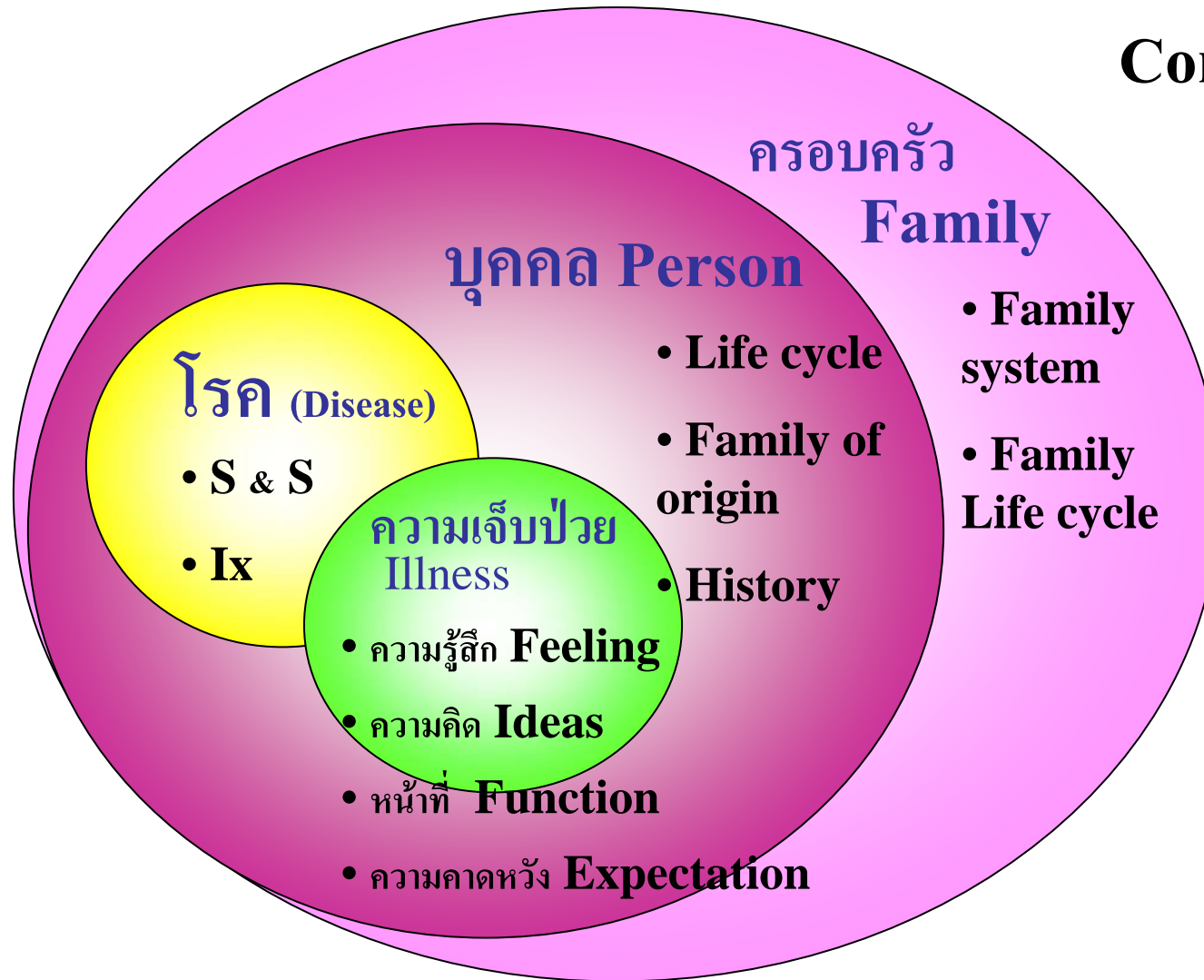

สมดุลของคุณภาพ ในสายตาผู้ใช้บริการ PCU

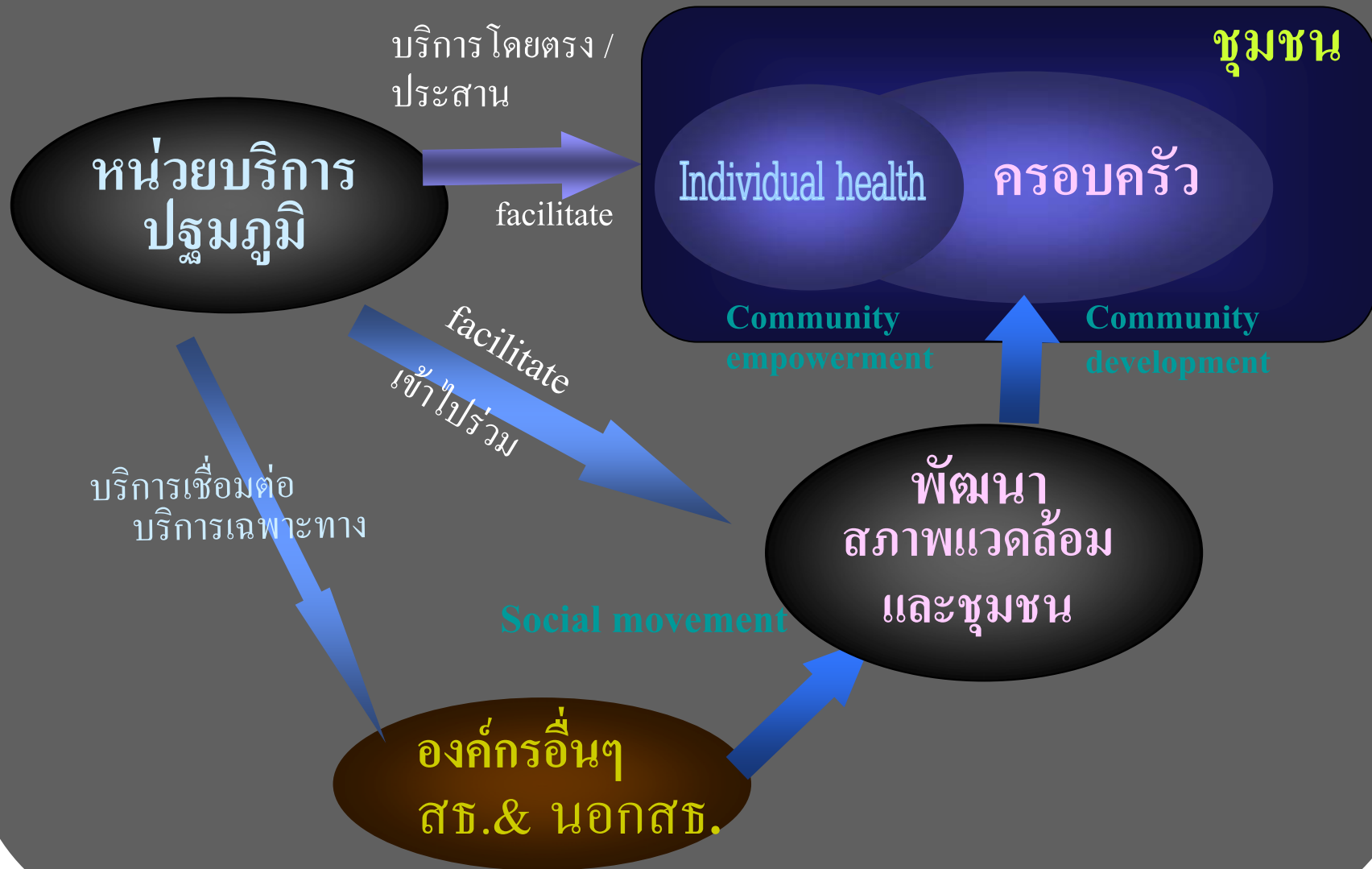

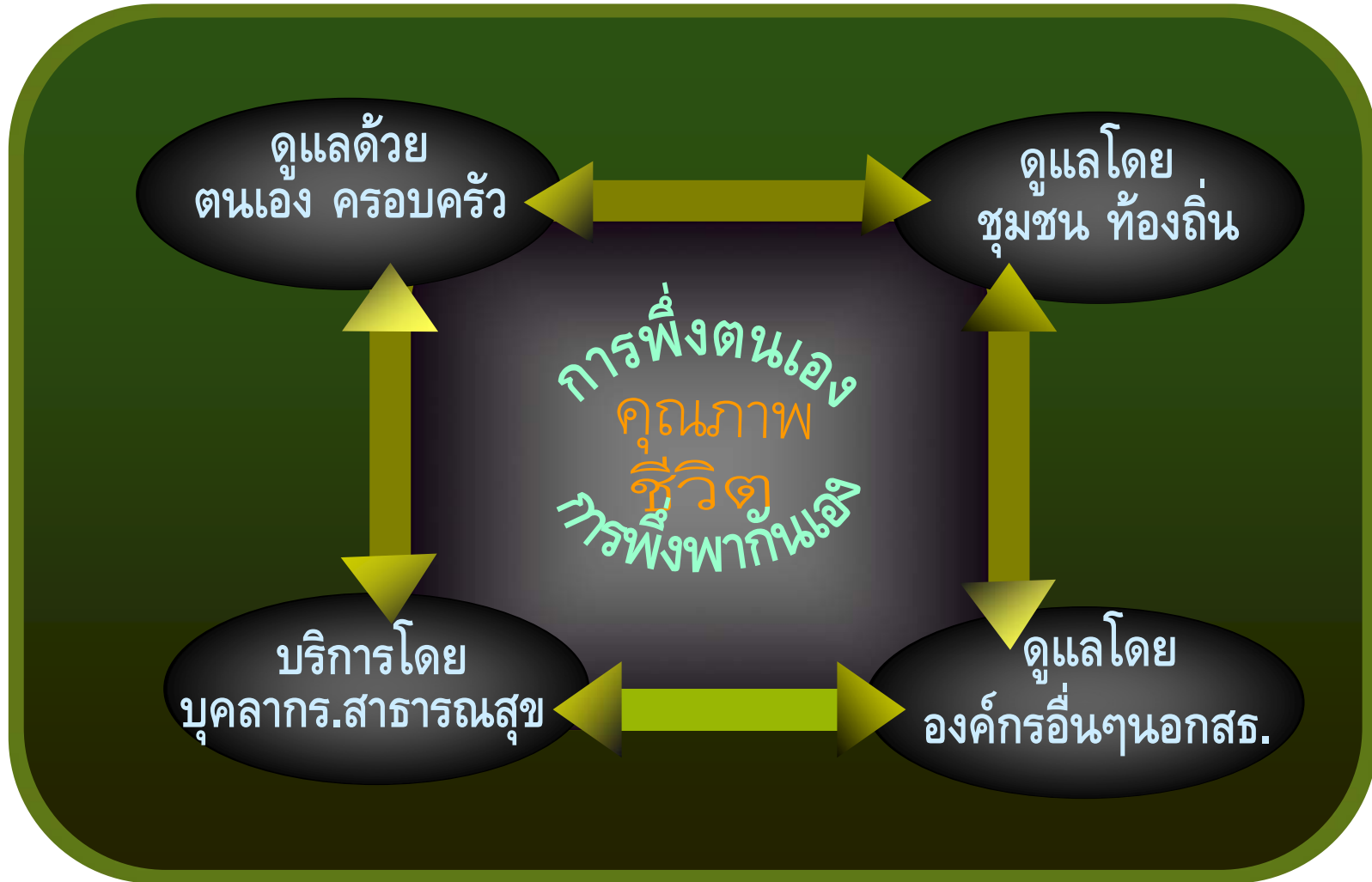
Understand the Whole Person

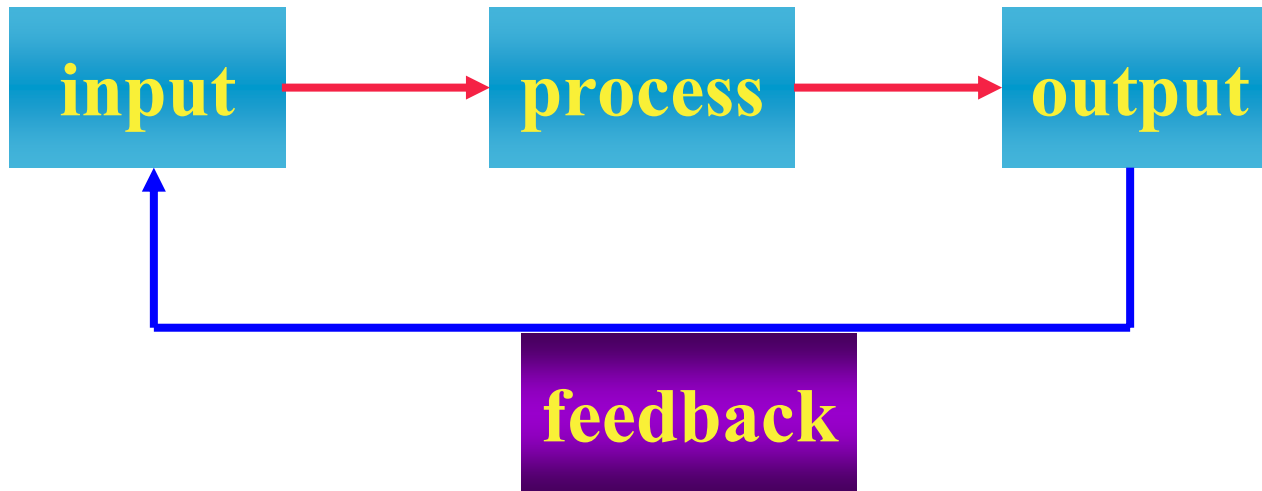

บทบาทของหน่วยบริการปฐมภูมิ

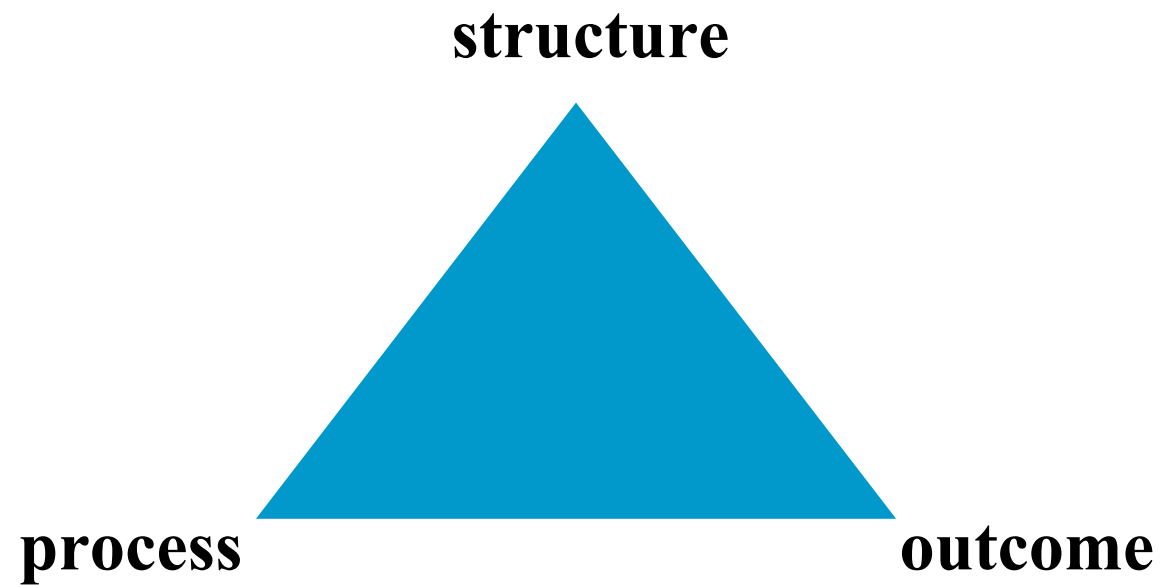

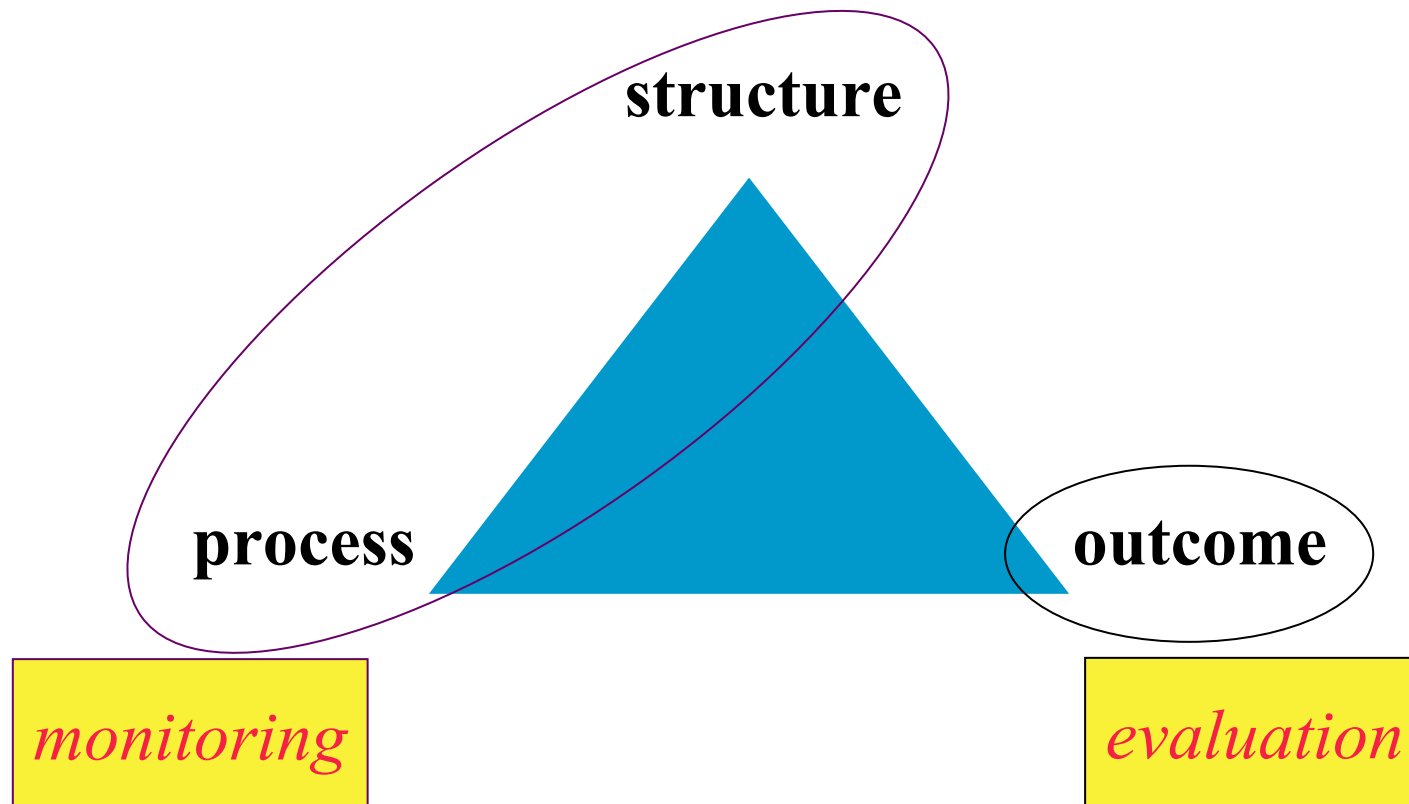
System theory

องค์ประกอบของคุณภาพการดูแล (Donabedian, 1980)

การจะบอกว่าการดูแลคุณภาพที่เราดำเนินการอยู่นั้นมีคุณภาพ เรา
จะต้องสามารถประกันได้ว่า ทั้งกระบวนการนั้นดีจริง ได้ผลลัพธ์เป็น
ที่น่าพอใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการขึ้นทะเบียน
บุคลากร, โครงสร้าง

มาตรฐานงาน
มาตรฐานระบบงาน

ผลลัพธ์งาน
ตัวชี้วัดผลลัพธ์

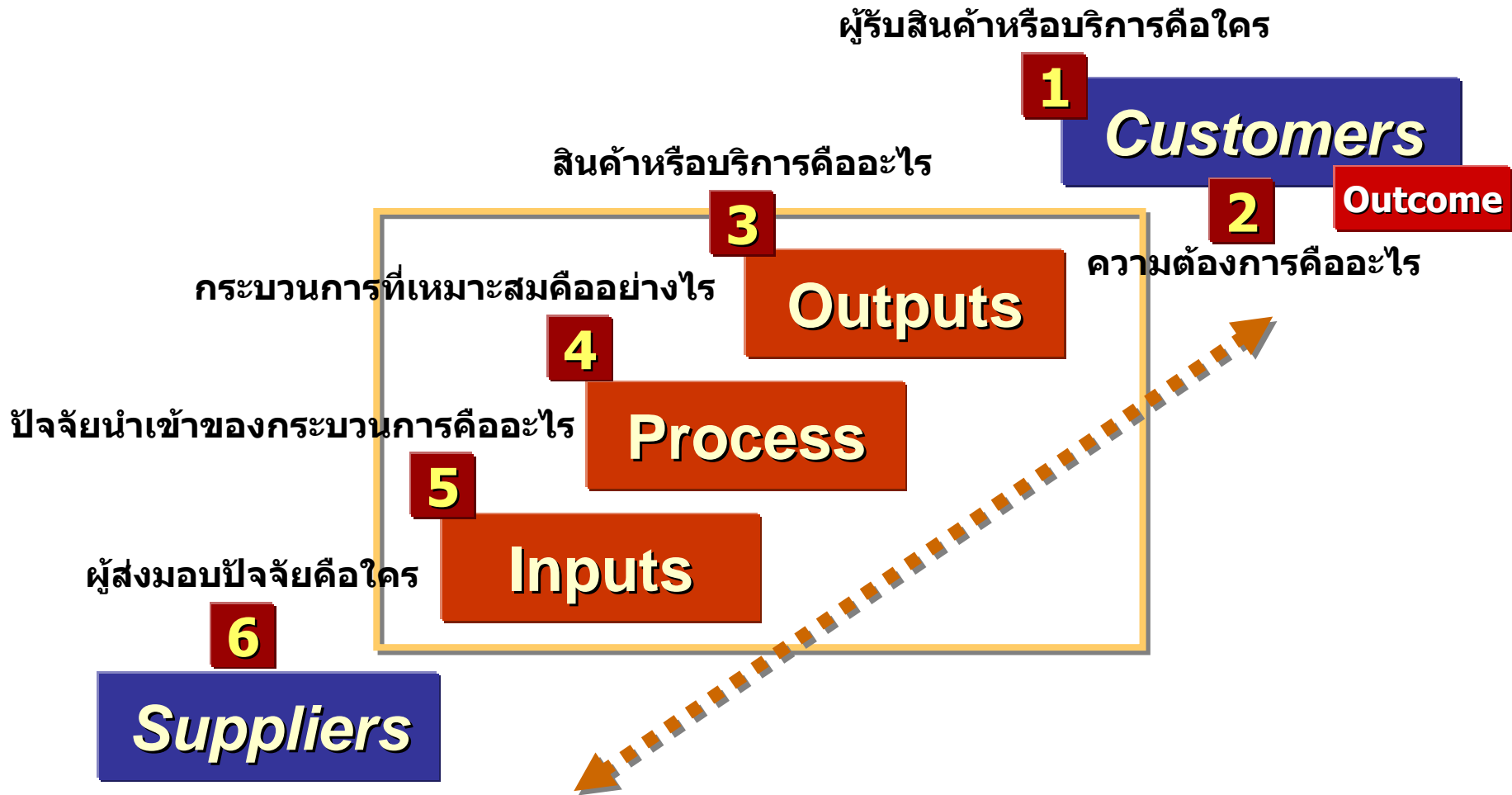
ข้อมูล
ป้อนกลับ

การทบทวนระบบ
ผลงาน

ระบบพัฒนาคุณภาพ
HA, TQA, ISO

การเยี่ยมชมสำรวจเพื่อ
ประเมินการปฏิบัติ

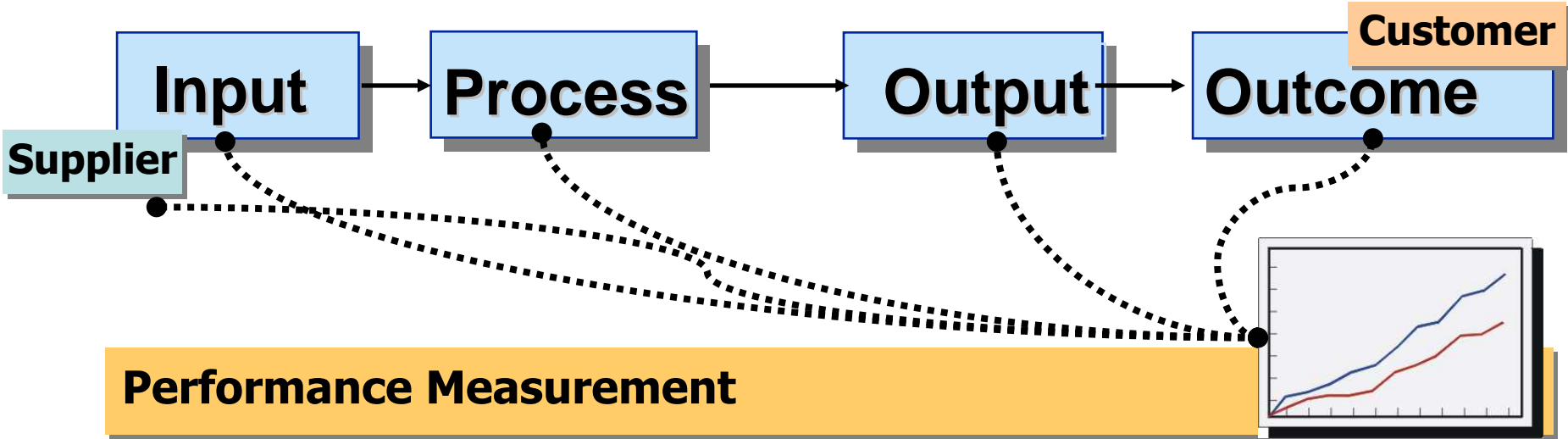
SIPOC Model/ Value chain model

**SIPOC Model/
Value chain model**

*Are We Doing Things Right?
(How?)*

*Are We Doing The Right Things?
(What?)*

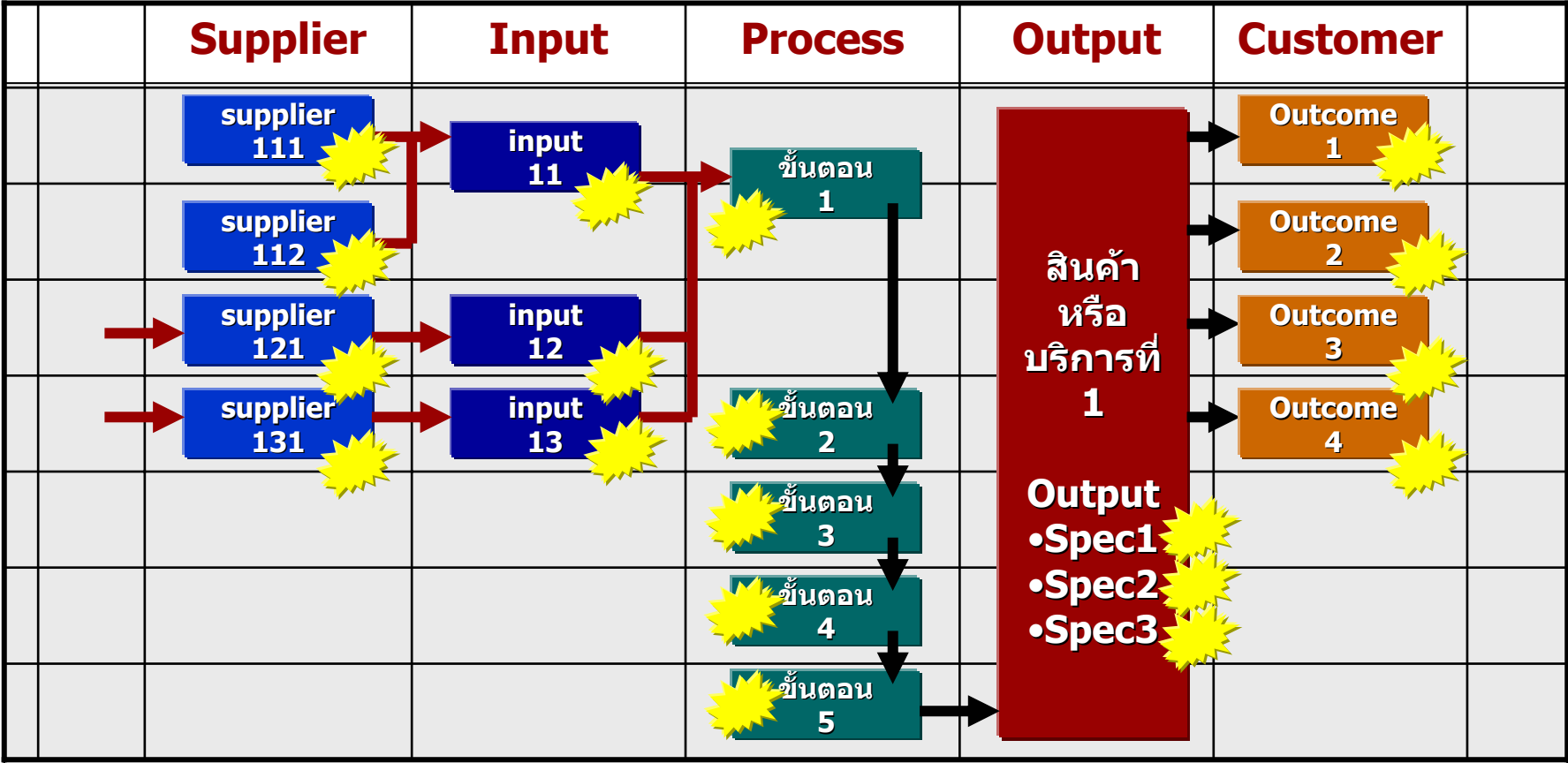
Leading indicator
Check point
Efficiency
วิธีการ

Lagging indicator
Control point
Effectiveness
เป้าหมาย

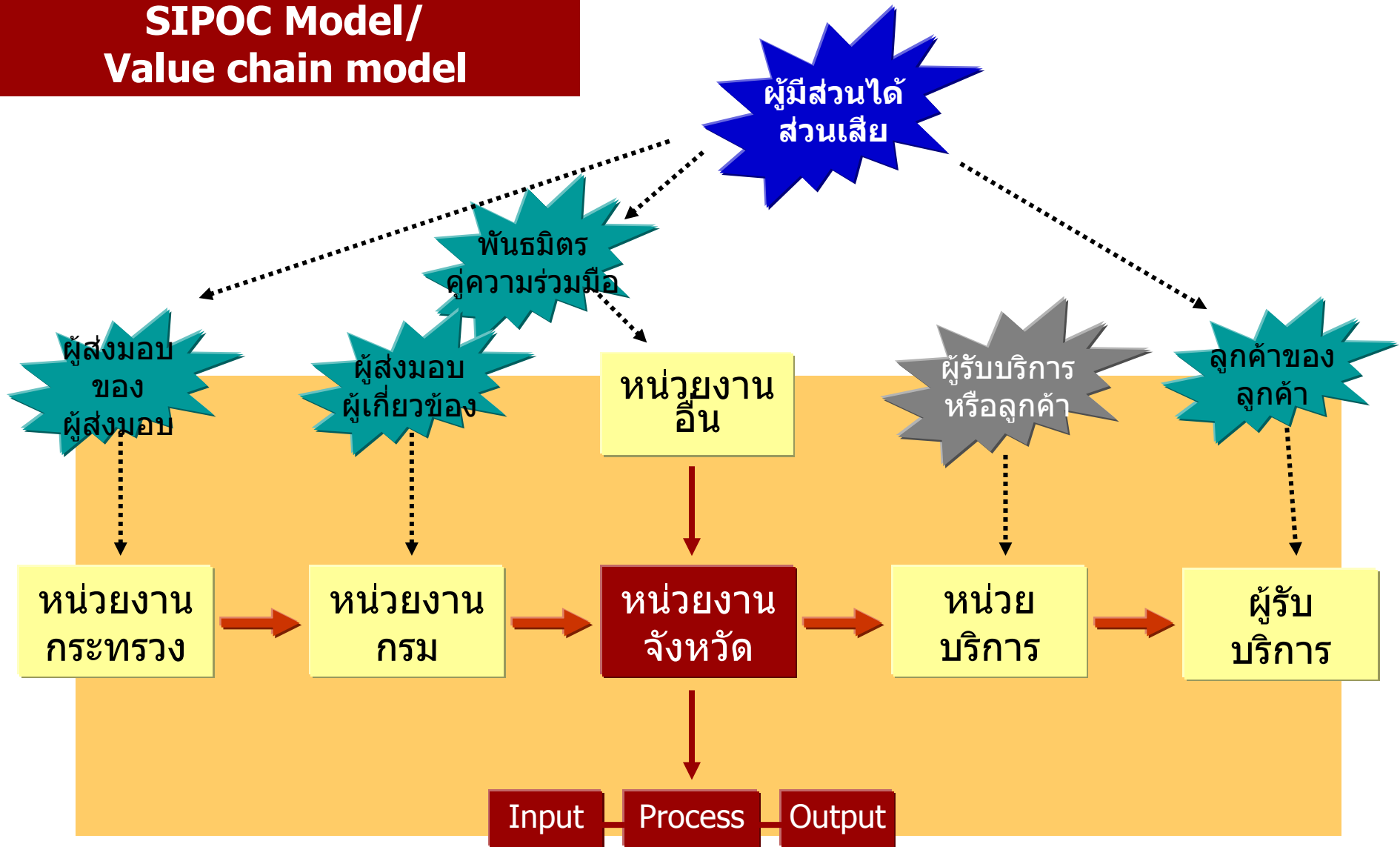

SIPOC Model/ Value chain model

จุดตรวจ
KPI

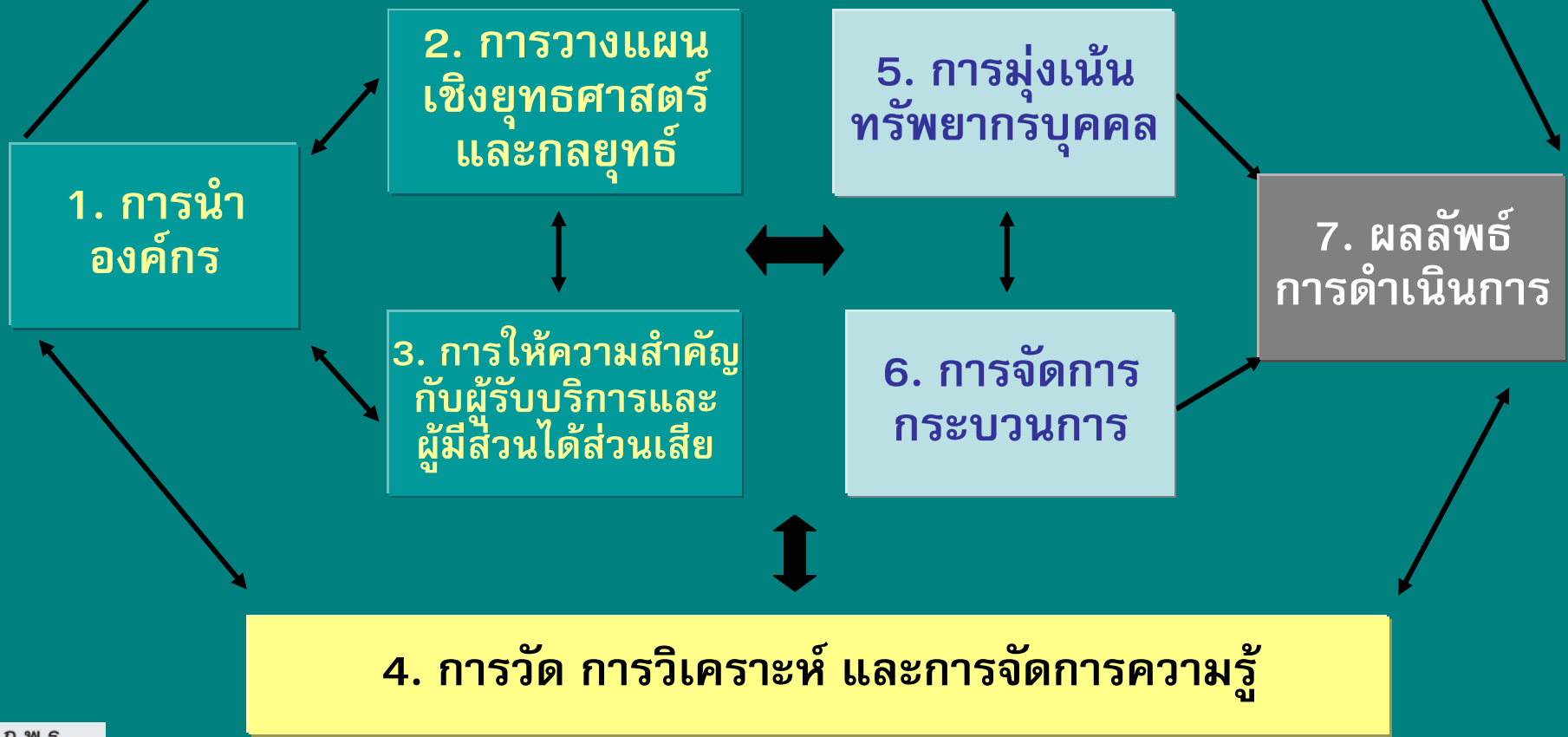

SIPOC Model/ Value chain model

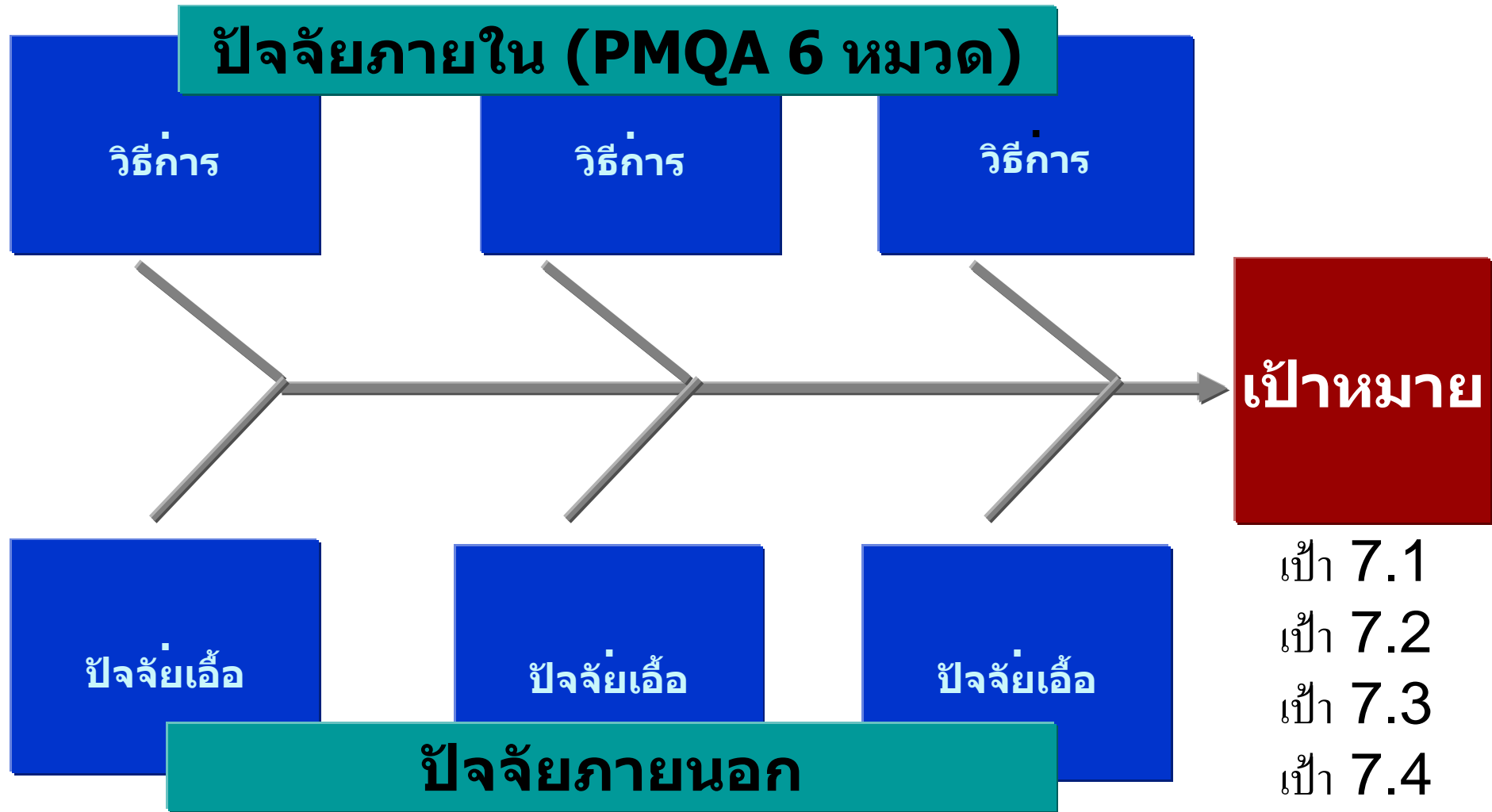
ลักษณะสำคัญขององค์กร
สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ และความท้าทาย

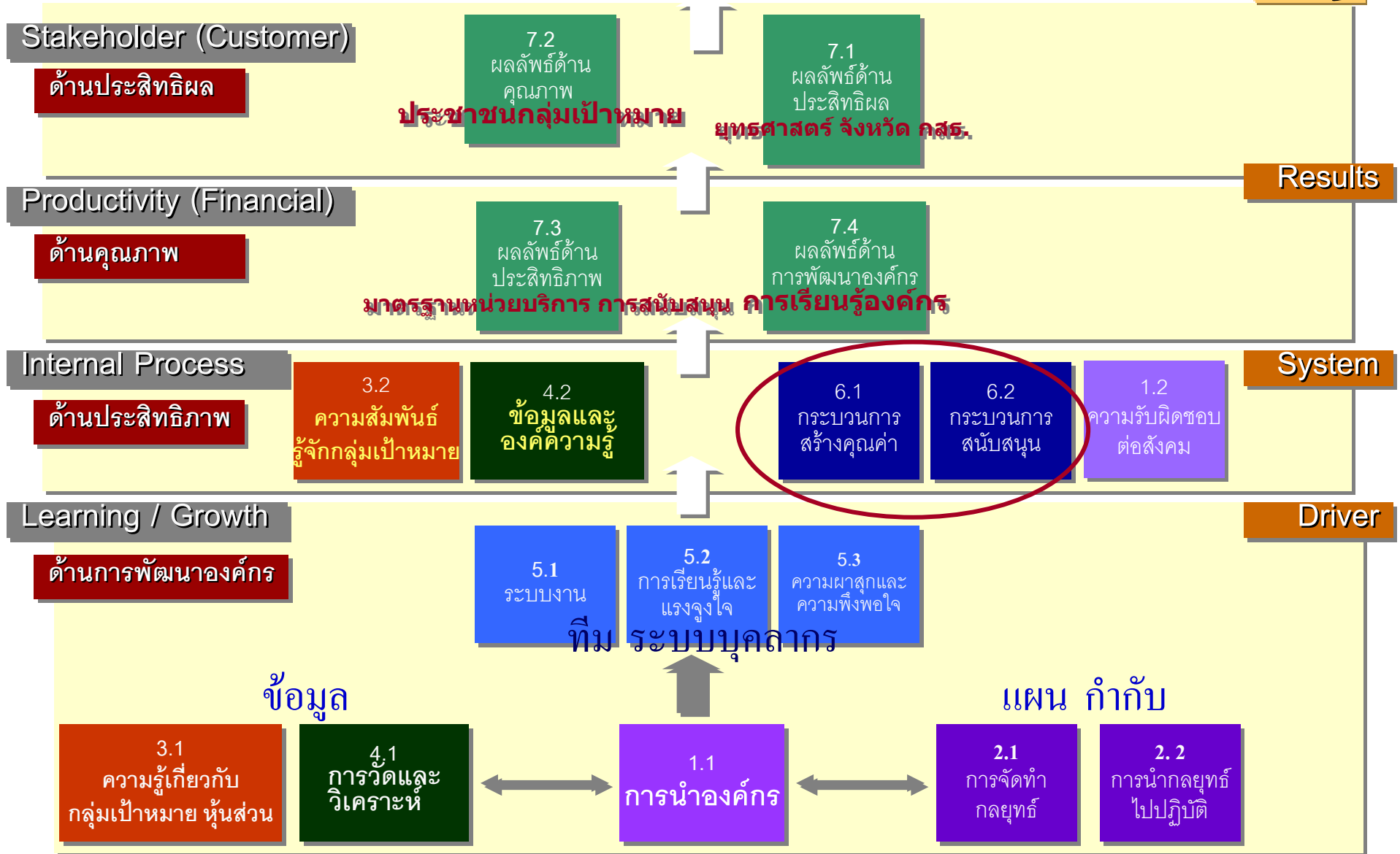
ฝึกมองภาพใหญ่

ผังก้างปลากลยุทธ์ +

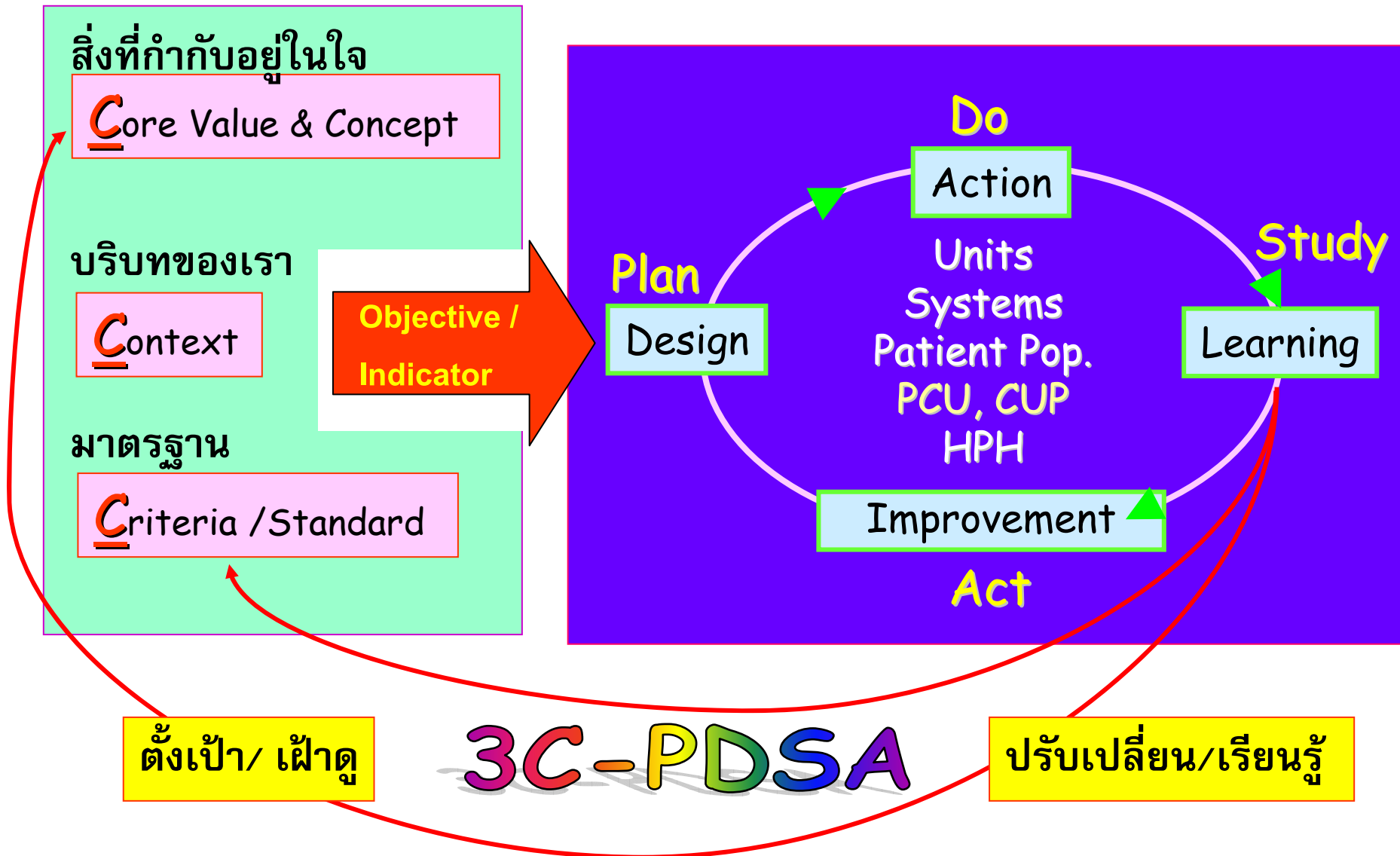

Strategy Map : Public Sector

KPI : Key Performance Indicator

แนวคิดเชิงระบบในการพัฒนาคุณภาพ

ไม่เข้าใจในบริบท

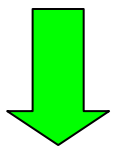
CONTEXT

เข้าใจในบริบท

“บริบท” ทำให้เห็นในสิ่งที่เราแตกต่างจากคนอื่น
เพื่อจะได้ “**ทำเฉพาะสิ่งที่จำเป็น**”

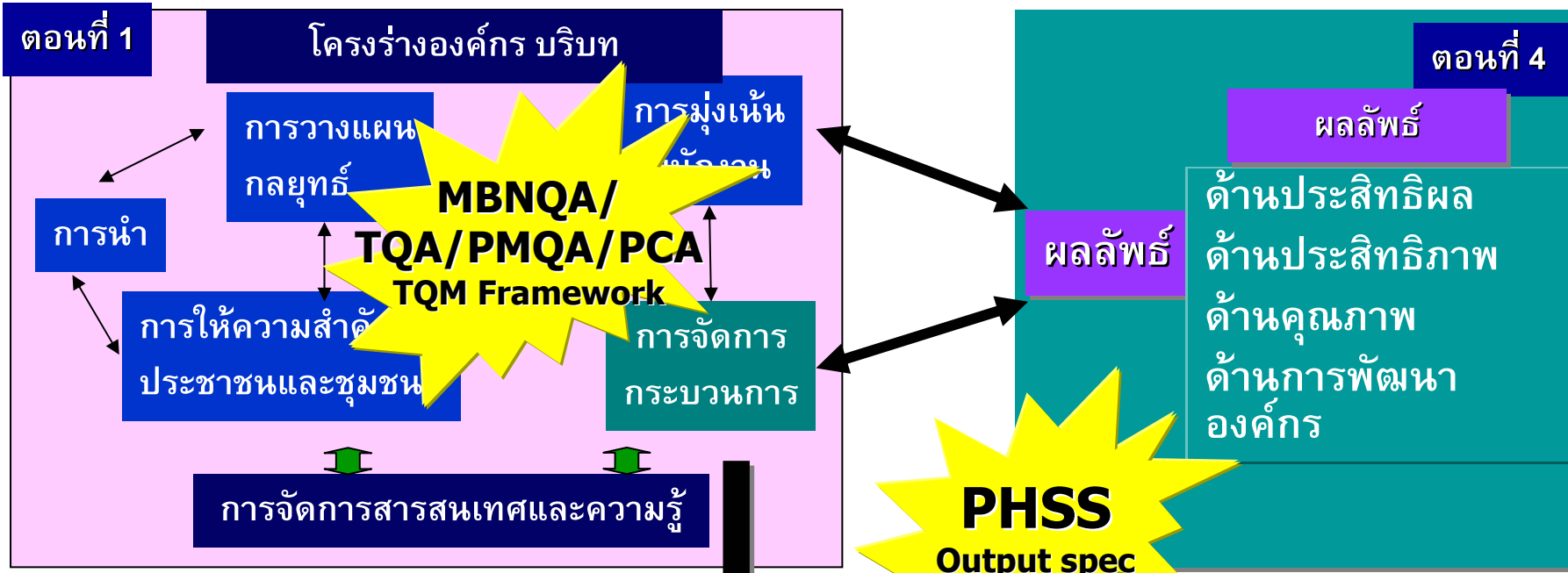
ความเข้าใจ
ใน “บริบท”
จะทำให้ สิ่งที่ทำ
มีความหมาย

ไม่ทำตามอย่างกัน
โดยไม่เข้าใจ

MBNQA/TQA Model

**บูรณาการมาตรฐาน
ในบริการปฐมภูมิ
TQM
MBNQA/TQA
PCA/PMQA/
PHSS/HCA**

ตอนที่ 3

ตอนที่ 2

1. มาตรฐาน input : ผ่านเกณฑ์มาตรฐานขั้นทะเบียน ด้านปัจจัยนำเข้า (ประเมิน CUP ร่วมกับ PCU) ด้านคน เครื่องมือ ขอบเขตบริการ นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาทางการบริหาร สนับสนุน

2. มาตรฐานงาน และระบบงาน ในระดับ CUP PCU

มาตรฐานงานด้านต่างๆ, HCA ที่ปรับให้มีเฉพาะระบบงาน มาตรฐานระบบงาน CUP, PCU ที่เสนอใหม่

3. มาตรฐานระบบประกันคุณภาพ และคุณภาพทั้งองค์กร (PCA)

ระบบทบทวน ตรวจสอบคุณภาพอย่างประจำ ในระดับงานย่อย, องค์กร ความเชื่อมโยงการจัดการระบบ กับบริบท และมาตรฐาน มีผลลัพธ์ที่สอดคล้อง

2. มาตรฐานงาน / ระบบงาน

2.1 มาตรฐานงานบริการ ในระดับ CUP PCU

- 1) บริการสุขภาพรายบุคคล และ ครอบครัว
- 2) ดูแลสุขภาพกลุ่มประชากร
- 3) การสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

แนวทาง เกณฑ์ประเมิน
แบบปลายเปิด

2.2 มาตรฐานระบบสนับสนุน

ระบบยา และ **cold chain**

ระบบการจัดการป้องกันการติดเชื้อ

การจัดการด้านข้อมูล และแผน

การบริหารบุคคล

การจัดกายภาพและสิ่งแวดล้อม

การทบทวนและพัฒนาคุณภาพ

ประสานกับมาตรฐานของกสธ.
ทำแบบประเมินตนเอง
ประเมินโดยพี่เลี้ยงภายใน

3. ระบบประกันคุณภาพ และคุณภาพทั้งองค์กร

3.1 การประกันคุณภาพของระบบงานย่อย (CQI, PDCA, ADLE)

- บุคลากรเข้าใจแก่นพัฒนาคุณภาพ ทบทวนอย่างน้อย 1 งาน
- มีกระบวนการจัดการเพื่อปรับแก้ไข พัฒนาตามที่ทบทวน
- มีการติดตาม ประเมิน พัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง

3.2 ระบบประกันคุณภาพในระดับองค์กร (TQM, TQA, CQI)

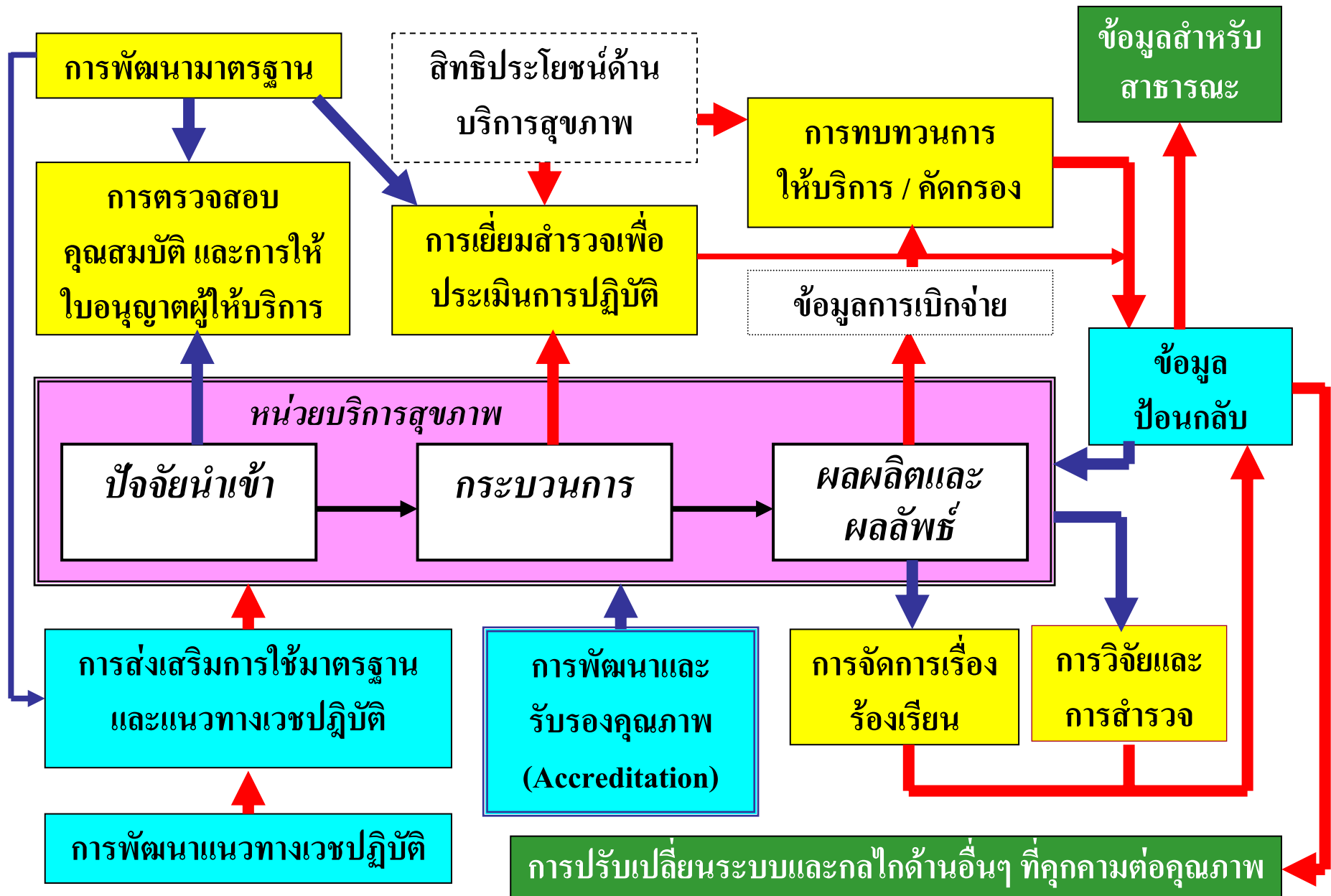
พัฒนาทั่วทั้งองค์กร

ความเชื่อมโยงระหว่างระบบงานย่อย

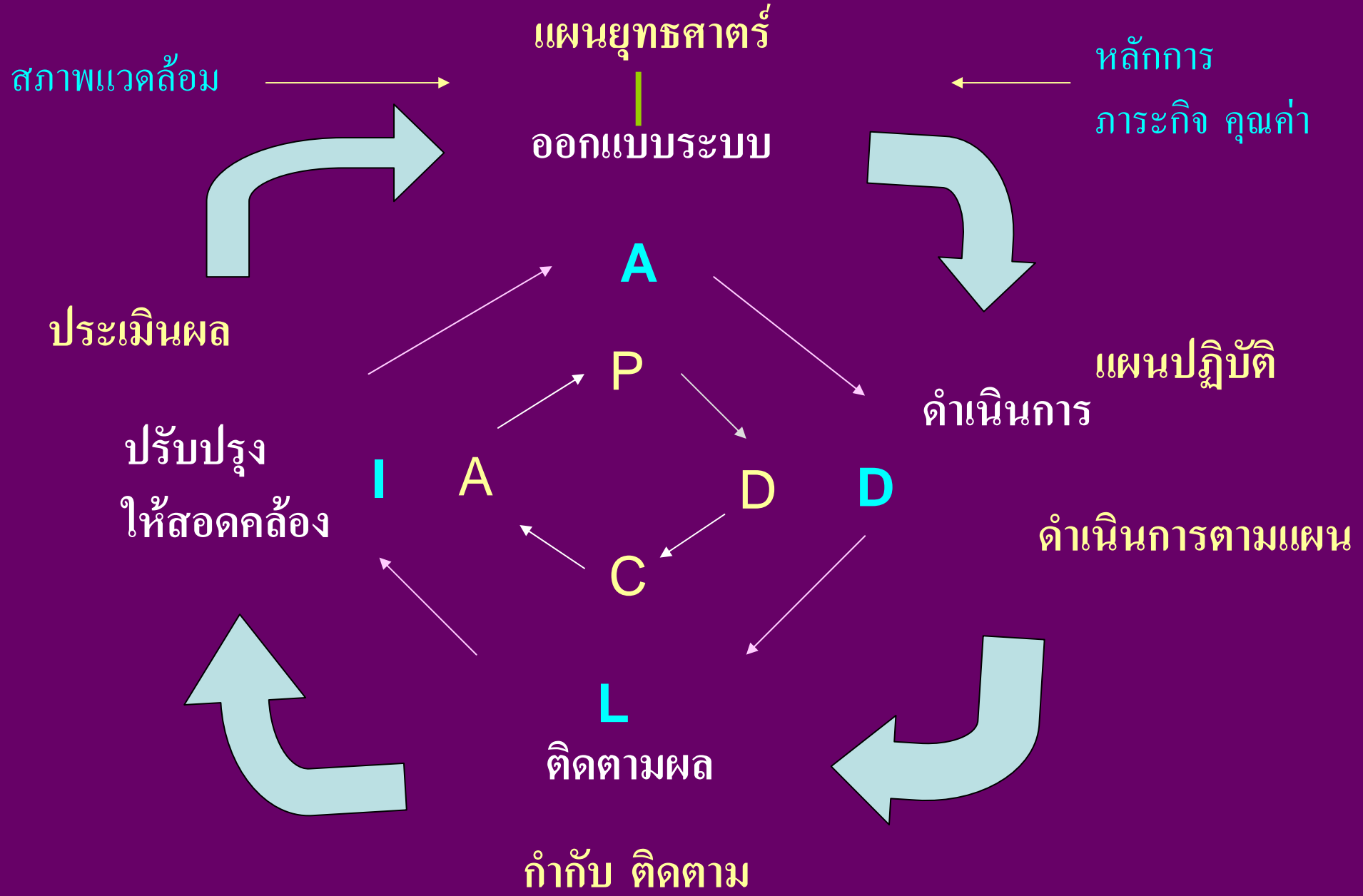
ความเชื่อมโยงกับบริบท วิสัยทัศน์ พันธกิจองค์กร

ประเมินโดยองค์กรภายนอก ประสานกับ HA, HPH, TQA, PMQA

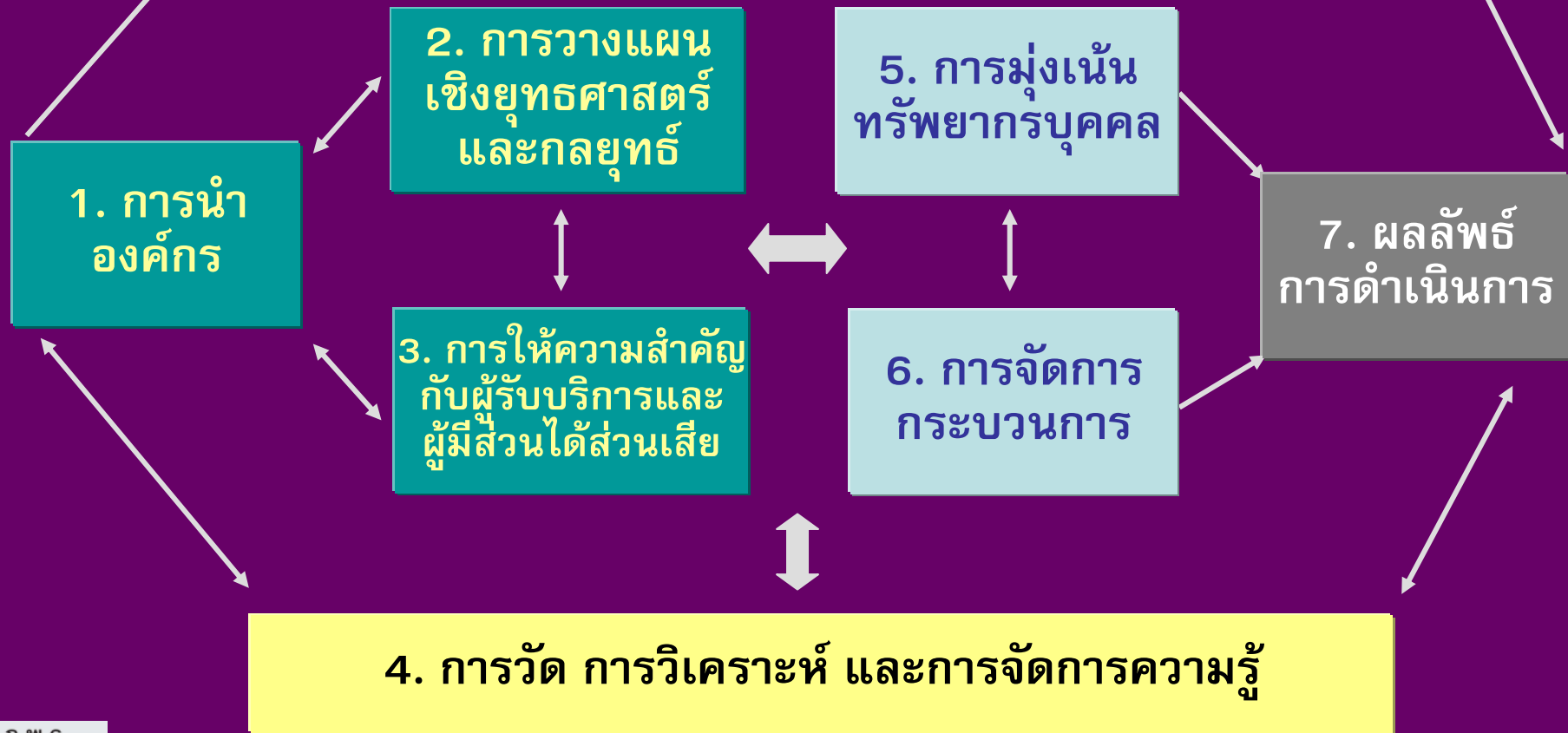
การจัดการคุณภาพของบริการสุขภาพภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

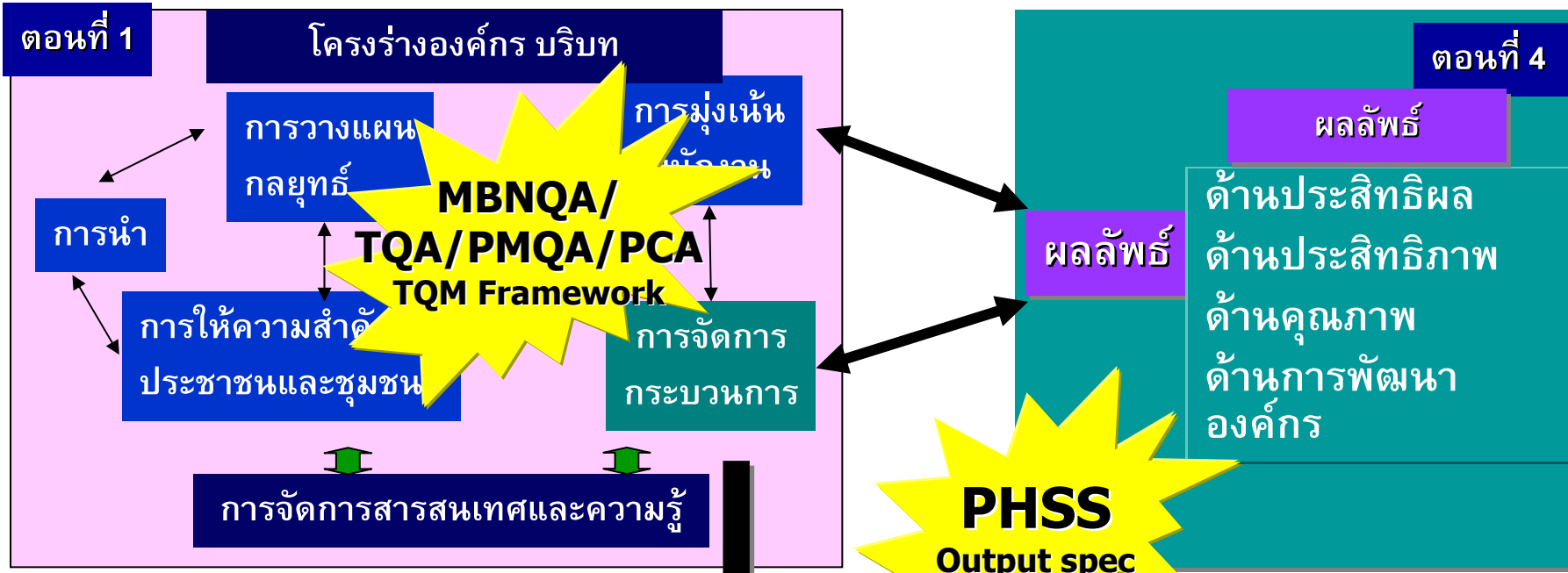

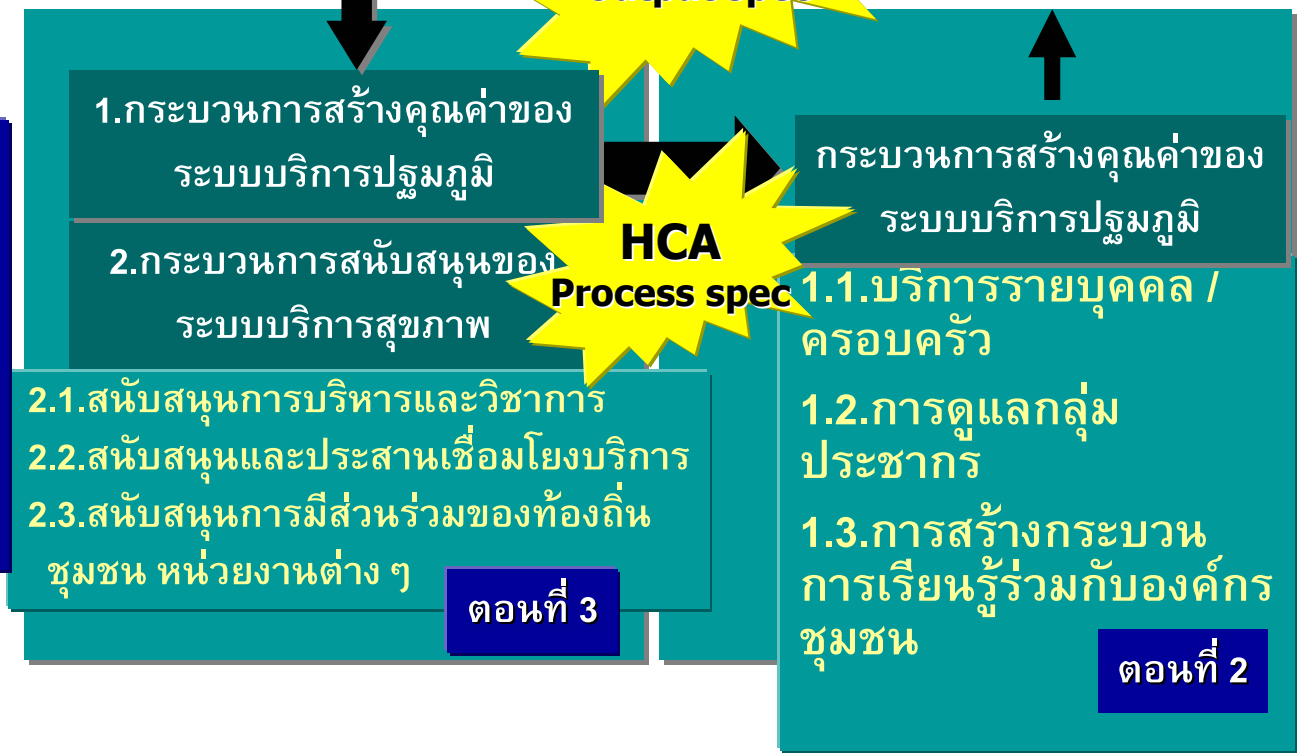
ลักษณะสำคัญขององค์กร
สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ และความท้าทาย

MBNQA/TQA Model

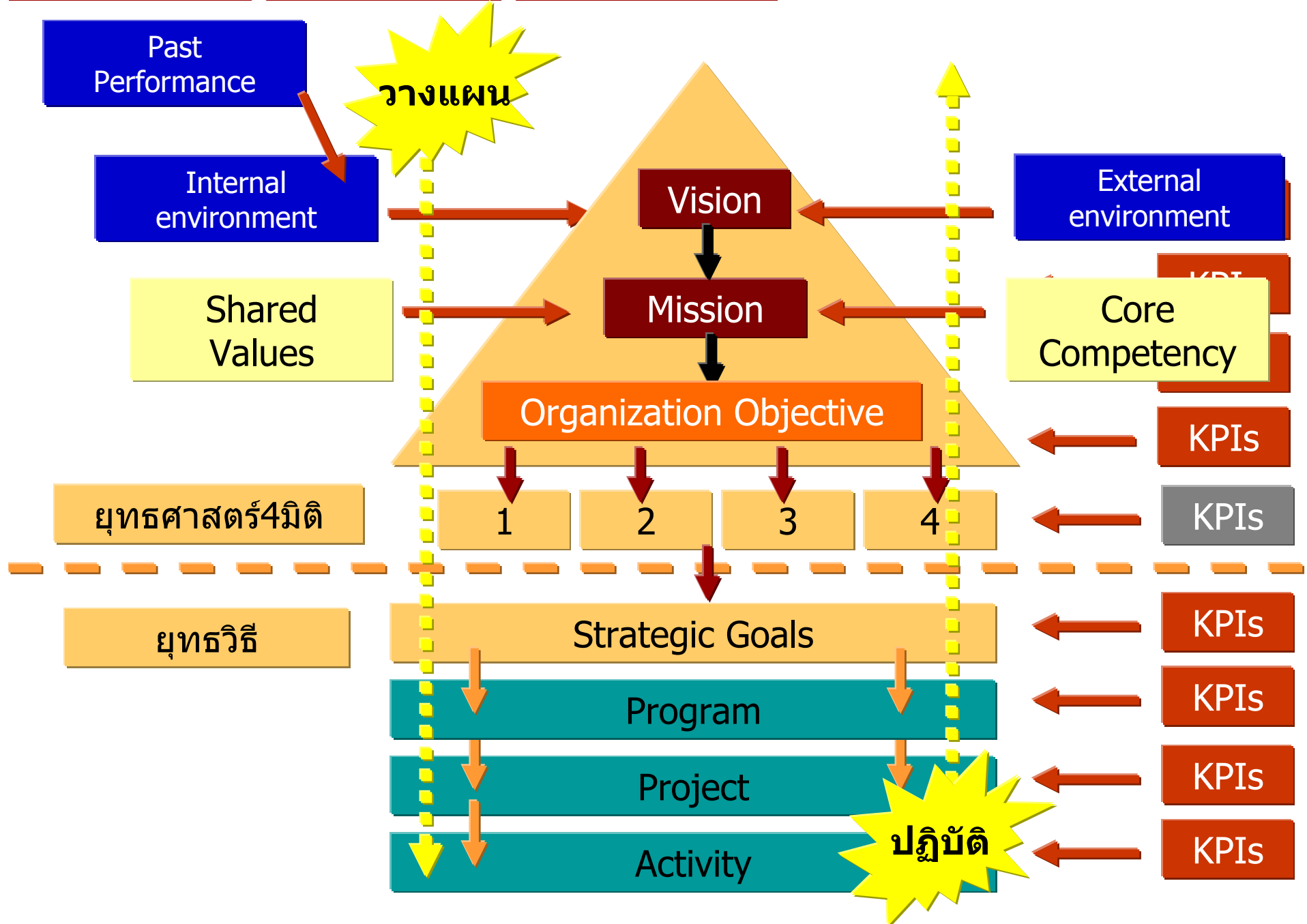
**บูรณาการมาตรฐาน
ในบริการปฐมภูมิ
TQM
MBNQA/TQA
PCA/PMQA/
PHSS/HCA**

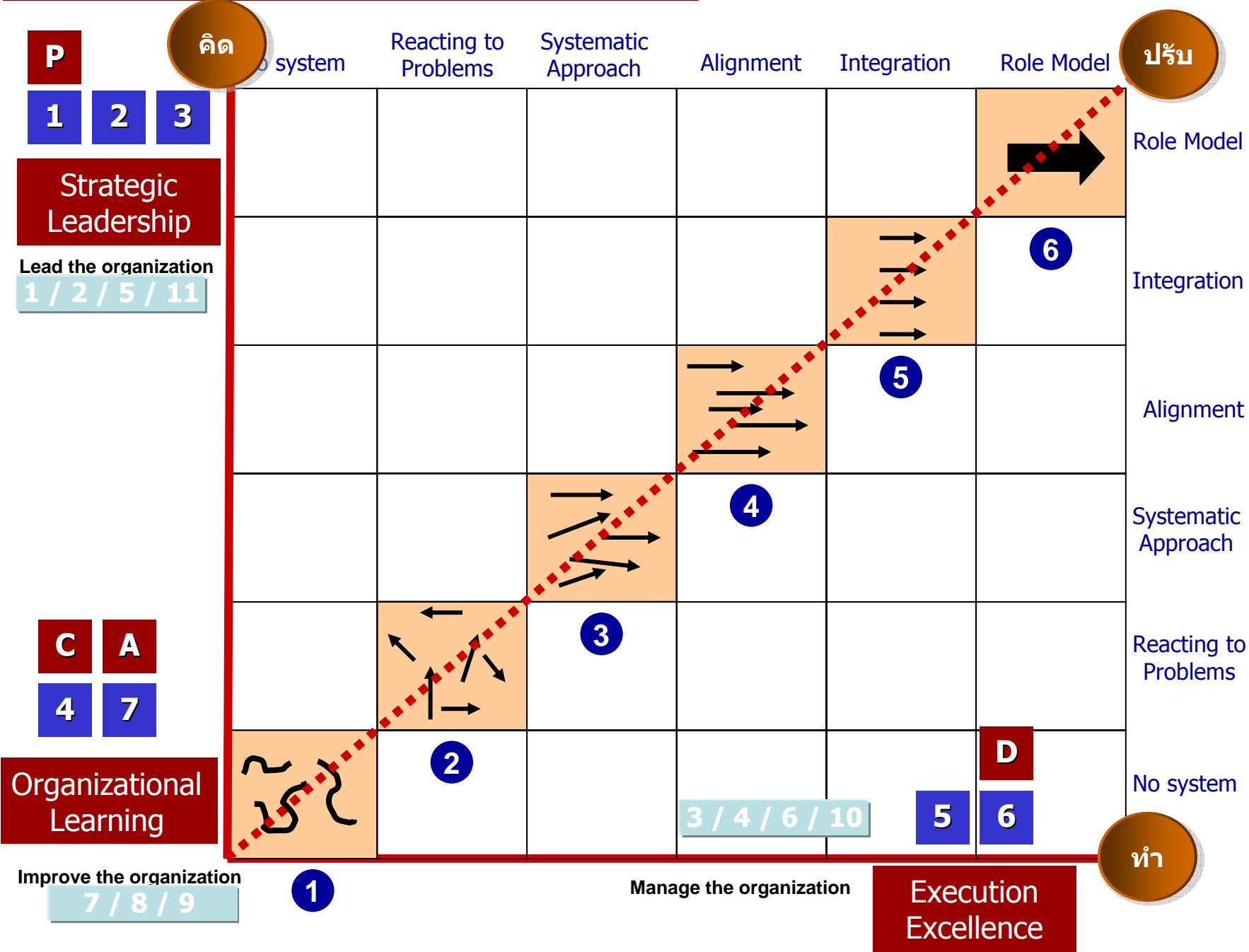
ตอนที่ 3

ตอนที่ 2

Strategic Planning Model

Path to Performance Excellence

หมวด 6

กระบวนการสร้างคุณค่าของหน่วยบริการปฐมภูมิ

1. การดูแลรายบุคคลและครอบครัว
2. การดูแลกลุ่มประชากร
3. การสร้างกระบวนการเรียนรู้กับองค์กรชุมชน

การดูแลรายบุคคลและครอบครัว : ระบบโดยรวม

หมวด 6.1.1

- 1: ระบบบริการเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้ง่าย อย่างเท่าเทียม
(Accessibility)
- 2: มีบริการได้ครอบคลุมผู้ป่วยที่มีปัญหาเจ็บป่วย จุกจิก ปัญหาเรื้อรัง
และการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค **(Availability of care)**
- 3: ระบบงาน และบุคลากรที่พร้อมให้บริการอย่างผสมผสาน เบ็ดเสร็จ เป็นองค์รวม
เสริมการพึ่งตนเองของประชาชน **(Comprehensive care)**
- 4: จัดระบบที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการดูแลตนเองได้เหมาะสม
(Empowerment)
- 5: ระบบให้ดูแลผู้ป่วยหรือประชากรเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
(Continuity Care)
- 6: ประสาน และเชื่อมต่อการดูแล ทั้งภายในหน่วยบริการและกับหน่วยบริการอื่น
(Coordination)

ข้อกำหนดรายละเอียดคุณภาพ:

1. **Good relationship** สัมพันธภาพที่ดี
2. **Holistic care** ดูแลแบบองค์รวม
3. **Clinical competency** ถูกต้องทางคลินิก
4. **Continuity** บริการต่อเนื่อง
5. **People participation & empowerment**
ผู้รับบริการมีส่วนร่วม & เสริมศักยภาพประชาชน
6. **Co-ordination** ประสาน เชื่อมโยงเหมาะสม

การดูแลสุขภาพตามกลุ่มประชากร

- 1. เฝ้าระวังสถานการณ์สุขภาพและความเสี่ยงของกลุ่มประชากรทุกกลุ่มตามที่
จำแนก ได้ครอบคลุม ทั้งสถานการณ์ ใช้วางแผนและดำเนินการ**
  - มีฐานข้อมูลประชากรตามกลุ่มอายุ
  - ค้นหา และรู้จักประชากรกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่
  - ประมวล วิเคราะห์
- 2. คัดกรองประชากรเป้าหมาย เพื่อค้นหาสภาพ ปัจจัยเสี่ยง เพื่อดูแลส่งต่อได้
เหมาะสม ต่อเนื่อง**
- 3. ดำเนินกิจกรรม แผนงาน/โครงการ/ระบบบริการ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนา
ลด ควบคุม ป้องกันความเสี่ยง ตามปัญหาและสถานการณ์ของประชากรกลุ่มสำคัญ
ตามมาตรฐานวิชาการ ตามบริบท**

การสร้างกระบวนการเรียนรู้กับชุมชน

- 1. ความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย**
  - รู้จักสภาพวิถีชีวิต ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรู้สถานการณ์ชุมชน
- 2. กระบวนการที่ทำให้มีการเรียนรู้ด้านสุขภาพร่วมกับชุมชน**
  - จัดการข้อมูล ความรู้ และทรัพยากรเพื่อการพัฒนาางานร่วมกับชุมชน
มีกระบวนการเรียนรู้ร่วม
- 3. มีกระบวนการสนับสนุนให้ชุมชน อปท. มีศักยภาพในการจัดการ**
เพื่อพัฒนาสุขภาพของชุมชน อย่างสอดคล้อง ต่อเนื่อง

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

7.1 มิติ ด้านประสิทธิผลตาม พันธกิจ

- ผลการบรรลุความสำเร็จของยุทธศาสตร์จังหวัด และ กสธ.
- ผลด้านการบูรณาการกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการ หรือ การปฏิบัติงาน (*)

7.2 มิติ ด้านคุณภาพ การให้บริการ

- ผลของวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ผลของตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ผลที่เกิดขึ้นกับประชาชน และกลุ่มเป้าหมายในด้านสุขภาพ

7.3 มิติ ด้านประสิทธิภาพของ การปฏิบัติราชการ

- ผลด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
- ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า
- ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการสนับสนุน

7.4 มิติ ด้านการพัฒนา องค์กร

- ผลด้านระบบบริหารงานบุคคล
- ผลด้านการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร
- ผลด้านความผูกพัน ความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจของบุคลากร
- ผลด้านการสร้างนวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้
- ผลการเปิดเผยรายงานผลการใช้งบประมาณรายรับ-รายจ่ายประจำปี รายการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตรวจสอบได้
- ผลด้านการปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎหมาย
- ผลด้านการดำเนินงานอย่าง มีจริยธรรม การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงาน
- ผลด้านการเป็นองค์กรที่ดี (Organizational Citizenship) ในการสนับสนุน ชุมชนที่สำคัญ

แนวทางการให้คะแนนของหมวด 7

	0-5%	10-25%	30-45%	50-65%	70-85%	90-100%
Le	ไม่มีผลลัพธ์หรือผลลัพธ์ไม่ดี	มีผลลัพธ์น้อยเรื่อง มีการปรับปรุงบ้าง เริ่มมีผลงานที่ดีน้อยเรื่อง	มีการปรับปรุงหรือผลการดำเนินการที่ดีในหลายเรื่อง	มีแนวโน้มของการปรับปรุงหรือผลการดำเนินการที่ดีในเกือบทุกเรื่อง	มีผลการดำเนินการที่ดี/ดีเลิศในเรื่องสำคัญส่วนใหญ่	มีผลการดำเนินการที่ดีเลิศในเรื่องสำคัญส่วนใหญ่
T	ไม่มีข้อมูลแนวโน้ม หรือมีแนวโน้มในทางลบ	ไม่มีข้อมูลแนวโน้ม	เริ่มมีการพัฒนาของแนวโน้ม	ไม่มีแนวโน้มในทางลบ ไม่มีผลการดำเนินการไม่ดีในเรื่องสำคัญ	รักษาแนวโน้มการปรับปรุง/ผลการดำเนินการไว้ได้เป็นส่วนใหญ่	มีแนวโน้มการปรับปรุงที่ดีเลิศรักษาระดับที่ดีเลิศเป็นส่วนใหญ่
C	ไม่มีสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ	ไม่มีสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ	เริ่มมีสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ	ผลการดำเนินการดี/ดีมากในบางเรื่องเทียบกับตัวเปรียบเทียบ	ผลการดำเนินการส่วนมากเป็นผู้นำ ดีมากเทียบกับตัวเปรียบเทียบ	เป็นผู้นำในอุตสาหกรรม และเป็นระดับเทียบเคียงให้องค์กรอื่นในหลายเรื่อง
Li	ไม่มีผลลัพธ์ในเรื่องที่สำคัญต่อความต้องการทางธุรกิจ	มีผลลัพธ์ในเรื่องที่สำคัญต่อธุรกิจน้อยเรื่อง	มีผลลัพธ์ในเรื่องที่สำคัญต่อธุรกิจหลายเรื่อง	ผลลัพธ์ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลาด กระบวนการสำคัญส่วนใหญ่	ผลลัพธ์ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลาด กระบวนการ แผนปฏิบัติการสำคัญส่วนใหญ่	ผลลัพธ์ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลาด กระบวนการ แผนปฏิบัติการสำคัญ อย่างสมบูรณ์

แผนงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ หน่วยบริการปฐมภูมิ

1. ประกาศกรอบแนวทางประเมิน และพัฒนาคุณภาพในภาพรวม รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง
2. ทดลองดำเนินการพัฒนาทั้งระบบในบางจังหวัด ที่ดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐานทั้ง 3 กลุ่ม ควบคู่กันไป พร้อมกับพัฒนาศักยภาพทีมจังหวัด และอำเภอ
3. ประสานกับองค์กร ที่มีบทบาทในการประเมินคุณภาพ : TQA, HA
4. สร้างให้เกิดเครือข่ายเรียนรู้ระหว่างหน่วยบริการปฐมภูมิ และ cup ในการพัฒนาคุณภาพ และ benchmark ร่วมกัน

แนวทางการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพหน่วยบริการปฐมภูมิ

1. มาตรฐานหน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU standard)
เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ (หมวด 6 & 3 & 7)
ประเมินตนเอง และ สํารวจภายในโดยทีมอำเภอ และจังหวัด
ทีมกลาง ร่วมพัฒนาแนวทางสํารวจ ให้ได้มาตรฐาน
2. รางวัลคุณภาพเครือข่ายบริการ (PCA = Primary Care Award)
เป็นมาตรฐานขั้นสูง พิจารณารวมทั้ง CUP
ผ่านการประเมินตนเอง และจังหวัด แล้วจึงส่งให้ องค์กรกลาง
ดำเนินการสํารวจ